

## **LAUREA AMMATTIKORKEAKOULU**

### **Yrittäjyyden ja liiketoimintaosaamisen koulutusohjelma (Laurea Lohja, liko), HYF08SJ**

#### **Toimintaympäristö**

Yhteiskunta on kehittymässä tietoyhteiskunnasta kohti palveluyhteiskuntaa. On sanottu, että kansalliset teolliset taloudet olisivat murtumassa, ja uusi kansainvälinen sijoittajavetoinen rahatalous olisi nousemassa esiin. Teollisuuden osuus taloudellisessa tuotannossa ja työllisyydessä on vähentynyt palvelutoimialojen kasvaessa. Kilpailu on siirtynyt globaaleille markkinoille, josta on seurannut painetta työn tekemisen tehostamisen ja kustannusten alentamisen suhteen. Nk. maailman pieneneminen (vrt. Friedman, T. , 2005) edellyttää yhä useammin asia- ja teknologiakohtaisten hallintakysymysten geneerisiä ratkaisuja.

Toimialakohtaiset murrostilat ovat saaneet yritykset siirtymään tuotantopohjaisista liiketoimintamalleista asiakas- ja palvelukeskeisiin liiketoimintamalleihin. Teollisuuden yritysten palvelukonseptien muodostaminen ja palveluliiketoiminnan luominen on vielä osittain kokeilu- ja muutosvaiheessa. Monet teollisuuden palvelut ovat paikallisia, mutta myös etäpalvelukonsepteja ja kansainvälisesti menestyneitä palveluinnovaatioita on olemassa. Innovaatiot perustuvat yhä enenevässä määrin verkostomaiseen toimintaan. Nk. viidennen sukupolven prosessimallissa järjestelmät integroituvat innovaatioverkostoksi, jossa kaikki innovaatiotoiminnassa mukana olevat tahot pyrkivät prosessin nopeuttamiseen ja tehostamiseen. Asiakkaiden roolin voidaan ennakoida korostuvan ja verkostojen merkityksen kasvavan.

#### **Osaamisalueet**

Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon suorittanut opiskelija hallitsee tyypillisesti ainakin seuraavat yleisten kompetenssien osa-alueet. Opiskelija

- osaa monipuolisesti ja systemaattisesti arvioida omaa osaamistaan ja asiantuntijuuttaan sekä määritellä osaamisensa kehittämistarpeita (itsensä kehittäminen)
- osaa soveltaa kestävän kehityksen periaatteita omassa toiminnassaan ja tuntee organisaationsa yhteiskuntavastuun (eettinen osaaminen)  
osaa toimia erilaisissa viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa sekä osaa organisoida ja luoda ammatillisia verkostoja (viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen)
- hallitsee tutkimus- ja kehitystoiminnan menetelmiä sekä osaa itsenäisesti toteuttaa alaa kehittäviä tutkimus- ja kehittämishankkeita (kehittämistoiminnan osaaminen)
- osaa arvioida työyhteisön toimintaa sekä suunnitella, organisoida ja kehittää toimintaa työelämän muuttuvissa tilanteissa (organisaatio- ja yhteiskuntaosaaminen)
- omaa yleiskuvan ammatillisen tehtäväalueen asemasta ja merkityksestä kansainvälisessä toimintaympäristössä (kansainvälisyysosaaminen)

Laurean opetussuunnitelmat perustuvat koulutusalojen ydinosaamisen määrittelyihin. Osaaminen on jaettu ammatillistiedolliseen ja –taitolliseen osaamiseen sekä yleisiin kompetensseihin, joiden hallintaa koulutuksella pyritään edistämään. Kaikille aloille yhteisiä yleisiä kompetensseja ovat eettinen osaaminen, globalisaatio-osaaminen, innovaatio-osaaminen, reflektio-osaaminen ja verkosto-osaaminen.

#### **Koulutusohjelman kuvaus**

Koulutus toteutetaan Laurean innovatiivisessa oppimisympäristössä monimuotokoulutuksena, joten opiskelijoiden on mahdollista suorittaa opinnot työn ohessa. Opintojen suunnittelussa opiskelijan odotetaan huomioivan samaan aikaan toisaalta opintojen suorittamisen ja toisaalta työelämän asettamat vaatimukset ja kuormittavuuden. Koulutusohjelmassa pyritään ottamaan käyttöön osaamisen tunnistamiseen opintojen hyväksi lukemisessa tähtäävä menetelmä. Opiskelijoille pyritään tarjoamaan myös mahdollisuus oppia edelläkävijämaiden, erityisesti kansainvälisten metropolialueiden toimijoiden, teollisen palveluliiketoiminnan parhaista käytänteistä suorittamalla osa koulutusohjelman vaatimuksista mahdollisesti ulkomailla tai muutoin kansainvälisessä oppimisympäristössä.

Koulutuksen toteuttamisessa sovelletaan Learning by Developing (LbD) -menetelmää. Tämä kehittämis pohjainen oppiminen on Laurea-ammattikorkeakoulun pedagoginen toimintamalli-innovaatio, jossa oppimisprosessi on muotoiltu tutkimus- ja kehittämisprosessiksi. Se merkitsee autenttisuuteen, tutkimuksellisuuteen ja kohtaamiseen perustuvaa uutta luovaa oppimista. Toimintamallissa ammattikorkeakoulun pedagoginen, aluekehitys- ja tutkimus- ja kehittämistehtävä sulautuvat yhdeksi uuden osaamisen ja tiedon tuottamisen prosessiksi.

Koulutuksessa kiinnitetään erityistä huomiota sekä yrityksen sisäisen että ulkoisen toimintaympäristön ymmärtämiseen ja hallintaan. Koulutuksessa peilataan tutkimuksellista otetta innovatiivisessa ongelman ratkaisussa tekemällä opiskelijoille tutuksi erilaisia innovointi- ja ideointimenetelmiä. Asiakaskeskeiset palvelukonseptit ja palveluliiketoiminnan kannattavuus ovat nekin olennaisessa roolissa tässä koulutuskokonaisuudessa verkostotalouden lainalaisuuksia unohtamatta.

### Opiskelu koulutusohjelmassa

Koulutusohjelman edetessä opiskelijat oppivat paitsi ohjaajaltaan myös toisiltaan. Oppimisen ohjaus on luonteeltaan osallistavaa, haastavaa ja uusia ajatuksia herättävää. Opiskelijat osallistuvatkin itse aktiivisina toimijoina opintojaksojen koulutusohjelman sisällön tuottamiseen.

|       |                                                                                       | 1. vuosi | 2. vuosi |
|-------|---------------------------------------------------------------------------------------|----------|----------|
| OP    | OPINNOT                                                                               |          |          |
| 137   | KEHITTÄMISPOHJAISEN OPPIMISEN JA TYÖELÄMÄN KEHITTÄMISEN VALMIUDET                     |          |          |
| 00681 | Luovan ongelmanratkaisun työtavat ja poisoppimisen taito                              | 5        |          |
| 00684 | Tutkimus- ja kehittämistoiminnan menetelmälliset ratkaisut ja reflektiivinen analyysi | 5        |          |
| 00687 | Teollisuusyrityksestä palveluyritykseksi                                              | 10       |          |
| 225   | YRITYKSEN SISÄINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ                                                  |          |          |
| 00690 | Palvelukonseptin kehittäminen, tuotteistaminen ja kaupallistaminen                    | 10       |          |
| 226   | YRITYKSEN ULKOINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ                                                  |          |          |
| 00691 | Verkostomainen liiketoiminta                                                          |          | 10       |
| 00694 | Kansainvälisen liiketoiminnan käynnistäminen ja kehittäminen                          |          | 10       |
| 125   | VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT                                                           |          |          |
| 00819 | Kasvuyrittäjä                                                                         |          | 10       |
| 229   | OPINNÄYTETYÖ                                                                          |          |          |
| 00701 | Opinnäytetyö kehittämishankkeena                                                      |          | 30       |
|       |                                                                                       | 0        | 0        |

### Vuositeema ja kompetenssit

| Opinto |                                                          | Laajuus | Kompetenssit                                                                                                                               |
|--------|----------------------------------------------------------|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 00681  | Luovan ongelmanratkaisun työtavat ja poisoppimisen taito | 5       | Eettinen osaaminen (Y),<br>Globalisaatio-osaaminen (Y),<br>Innovaatio-osaaminen (Y),<br>Reflektio-osaaminen (Y),<br>Verkosto-osaaminen (Y) |

|       |                                                                                       |    |                                                                                                                                                                     |
|-------|---------------------------------------------------------------------------------------|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 00684 | Tutkimus- ja kehittämistoiminnan menetelmälliset ratkaisut ja reflektiivinen analyysi | 5  | Eettinen osaaminen (Y), Globalisaatio-osaaminen (Y), Innovaatio-osaaminen (Y), Reflektio-osaaminen (Y), Verkosto-osaaminen (Y)                                      |
| 00687 | Teollisuusyrityksestä palveluyritykseksi                                              | 10 | Ammatillistiedollinen osaaminen (Y), Eettinen osaaminen (Y), Globalisaatio-osaaminen (Y), Innovaatio-osaaminen (Y), Reflektio-osaaminen (Y), Verkosto-osaaminen (Y) |
| 00690 | Palvelukonseptin kehittäminen, tuotteistaminen ja kaupallistaminen                    | 10 | Eettinen osaaminen (Y), Globalisaatio-osaaminen (Y), Innovaatio-osaaminen (Y), Reflektio-osaaminen (Y), Verkosto-osaaminen (Y)                                      |
| 00691 | Verkostomainen liiketoiminta                                                          | 10 | Eettinen osaaminen (Y), Globalisaatio-osaaminen (Y), Innovaatio-osaaminen (Y), Reflektio-osaaminen (Y), Verkosto-osaaminen (Y)                                      |
| 00694 | Kansainvälisen liiketoiminnan käynnistäminen ja kehittäminen                          | 10 | Eettinen osaaminen (Y), Globalisaatio-osaaminen (Y), Innovaatio-osaaminen (Y), Reflektio-osaaminen (Y), Verkosto-osaaminen (Y)                                      |

H - Henkilökohtaisen osaamisen taso

O - Organisaation kehittämisen taso

Y - Yhteiskunnallisen uudistamisen taso

## 137 KEHITTÄMISPOHJAISEN OPPIMISEN JA TYÖELÄMÄN KEHITTÄMISEN VALMIUDET, 0 op

### Kuvaus:

Muuttuva toimintaympäristö edellyttää toimijoilta uudenlaista luovuutta ja menetelmähallintaa. Nk. Osbornin kysymyslistan avulla Henry Heinz alkoi säilöä pikkelssiä ja hapankaalia tinapurkin asemasta lasipurkkiin ja rikastui. Will Kellogg päätyi murokaupan omistajaksi kaksinkertaistamalla muropaketin koon ja panostamalla mainosbudjettiin. Post-In™ viestilaput puolestaan kehitettiin yrityksen kemistin oivalluksesta. (<http://www.edu.helsinki.fi/malu/kirjasto/lor/main.htm>).

Teeman opintojaksot Luovan ongelmanratkaisun työtavat ja poisoppimisen taito sekä henkilökohtaiset valmiuksien kehittäminen, sekä Tutkimus- ja kehittämistoiminnan menetelmälliset ratkaisut ja reflektiivinen analyysi, muodostavat sellaisen oppimiskokonaisuuden, jolla opiskelija kehittää oman työn, työyhteisön tai työelämän kehittämisen luovan ajattelun, tutkivan ja kehittävän työotteen valmiuksia.

## 00681 Luovan ongelmanratkaisun työtavat ja poisoppimisen taito, 5 op

### Opiskelija osaa:

- \*osaa kartoittaa omaa osaamistaan
- \*oppii tunnistamaan erilaisten käyttäytymismallien piirteet ja niiden aiheuttamat vastareaktiot pienryhmätyöskentelyssä
- \*tunnistaa omat vahvuutensa suhteessa muihin toimijoihin sekä positiivisten tapahtumien yhteydessä että konfliktitilanteissa
- \*osaa jakson suoritettuaan toimia saumattomammin muuttuvissa työyhteisöissä
- \*osaa luoda toimintatapoja ja työkaluja oman organisaation prosessien hallitsemiseksi, organisatorisissa muutostilanteissa selviytymiseksi ja kanssatoimijoiden motivoimiseksi
- \*sisäistää muutoksen hallinnan kokonaisuuden, jossa johtaminen ei ole pelkää projektin hallintaa vaan erityisesti myös ihmisten johtamista
- \*osaa viedä muutokset onnistuneesti työyhteisössä läpi

### Opintojakson sisältö:

- \*orientaatio ylemmän amk-tutkinnon suorittamiseen ja opiskelemiseen Laureassa
- \*henkilökohtaisten vahvuuksien kartoitus
- \*henkilökohtaisten ominaisuuksien arviointiin perehtyminen ja kehittäminen
- \*pienryhmätyöskentelyn eri ulottuvuuksien havainnointi ja analysoiminen
- \*dynaamisen muutosjohtamisen sisältö ja menetelmät, sisältö sekä muutoksen lajit ja tyypit
- \*luovat ongelmanratkaisun menetelmät

### Opintojakson kuvaus:

- kirjalliset henkilökohtaisten ominaisuuksien kartoitustehtävät ml. vertaisarvioinnin
- osallistuva työskentely lähiopetuksessa ml. videoclip-analyysijä, luovien ongelmanratkaisumenetelmien soveltamista, näkökulmia muutosjohtamiseen ja syypuun rakentaminen (©Strada)
- palautekeskusteluun osallistuminen Optima-ympäristön chat-tilassa
- luento (esitys) materiaalin tuottaminen verkkoon aiheesta miten opiskelija toteuttaisi muutosjohtamisen - pääperiaatteita oman organisaationsa tapauksessa
- oman organisaation prosessin kuvantaminen prosessikaavion avulla, esim. Microsoft Visio
- verkkoluennot

## 00684 Tutkimus- ja kehittämistoiminnan menetelmälliset ratkaisut ja reflektiivinen analyysi, 5 op

### Opiskelija osaa:

- osaa arvioida vaihtoehtoisten tutkimus- ja analyysimenetelmien soveltuvuutta suhteessa ongelman tai tavoitteen asetteluun
- osaa ohjata uuden tiedon tuottamisprosessia ja aineiston keräämistä päätöksenteon tueksi

- osaa tulkita ja arvioida kriittisesti tutkimusraportteja
- oppii tuottamaan tietoa yhteisöllisesti ja prosessimaisesti kehittämishankkeiden yhteydessä
- osaa suunnitella ja toteuttaa kehittämishanketta ja muutosprosessia

#### **Opintojakson sisältö:**

- vaihtoehtoisten tutkimusmenetelmien soveltaminen ja vaikutus tutkimustuloksiin
- aineiston hankintaprosessien, kuvailun ja analyysin ymmärtäminen
- tutkimuksellisen kirjoittamisen perusteet
- muutos- ja kehittämishankkeen toteuttaminen ja raportointi
- tutkitun tiedon soveltaminen päätöksenteon tukena ja tiedon diffuusio mediassa

#### **Opintojakson kuvaus:**

- opiskelija laatii opinnäytetyötään varten aiheanalyysin sekä kehittämishanke- tai tutkimussuunnitelman, jota voidaan käsitellä ja työstää yhteisöllisesti
- osallistuva työskentely lähiopetuksessa ja etäopetus
- Sähköisessä oppimisympäristössä aiheanalyysien vertaisvertailu ja arviointi sekä henkilökohtainen ohjaus (esim. verkkodialogi, chat, Skype)
- sähköisen oppimisympäristön välityksellä tutkimusraporttien analysointi ja yhteisen julkaisun laatiminen
- koulutusohjelman teemojen aihealueilta ajankohtaistietoa sisältävän tietokannan luominen (ns. Webliography postings), jota opiskelijat ylläpitävät läpi koulutusohjelman
- työpajatyöskentely (viestintäteknologia- ja atk-taitojen päivittäminen)

### **00687 Teollisuusyrityksestä palveluyritykseksi, 10 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- tuntee teollisuuden liiketoimintaympäristön keskeiset muutostrendit
- osaa luoda palvelukulttuurin perinteiseen teollisuusyritykseen
- osaa synnyttää palveluyrityksen innovaatiokulttuurin ja kehittää yrityksen innovointikykyä
- osaa johtaa palveluyritystä ja sen innovaatiotoimintaa liiketoiminnan eri vaiheissa palvelutransformaation aikaansaamiseksi
- osaa kehittää palvelujen tuottavuutta
- osaa kuvata laadukkaan ja tehokkaan palveluliiketoiminnan tuekseen vaatimat kannustejärjestelmät, sekä ohjaus- ja johtamismenetelmät

#### **Opintojakson sisältö:**

- strateginen johtaminen ja strategialähtöisen innovointikyvyn johtaminen
- analyyttinen ja operatiivinen CRM
- B-to-B- asiakkuuksienhallintamallit
- strateginen innovointi ja innovatiiviset liiketoimintamallit
- palvelu- ja teollisuuslähtöisten näkökulmien integrointi liiketoiminnassa
- teollisen palveluliiketoiminnan ja palveluinnovaatioiden arvomuodostus
- tuottavuuden kehittäminen palvelukonteksteissa (palvelutarjooma, asiakasrajapinta, prosessit, teknologia)
- tietointensiivisen ja teollisuuden palveluliiketoiminnan johtamis- ja kehittämismenetelmät
- asiakaslähtöisen liiketoimintamallin rakentaminen ja strateginen suunnittelu
- työn tekemisestä palvelemiseen -työkulttuurin muutoksen käynnistäminen
- työyhteisön hyvinvoinnin ja johtamisen merkitys tuottavuudelle
- motivoivat ja palkitsevat johtamisjärjestelmät/BSC
- oppiva organisaatio ja toimialamurroksessa toimiminen

**Opintojakson kuvaus:**

- etäopetus
- opiskelija tutustuu jo palveluliiketoimintaan siirtyneiden teollisuusyritysten vaiheisiin ja prosesseihin
- opiskelija laatii suunnitelman oman työnantajansa näkökulmasta palveluliiketoimintaan siirtymiseksi (sis. SWOT) tai analysoi jo työnantajansa toteuttamaa liiketoimintamallin muutosta ja kuvaa tulevia kehityslinjoja (sis. SWOT)
- oppimistehtävät käsitellään luottamuksellisina, opiskelijoiden keskinäisessä oppimisessa käsittely yleisellä tasolla

**225 YRITYKSEN SISÄINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ, 0 op****Kuvaus:**

Usein yritysten tuotteet (sis. fyysiset tuotteet ja palvelut) on kehitetty yritysten sisäisten tarpeiden pohjalta ja niiden kaupallistaminen ei ole ollut kaikilta osin asiakaslähtöistä. Tämän teeman opintojaksot Teollisuusyrityksestä palveluyritykseksi sekä Palvelukonseptin kehittäminen, tuotteistaminen ja kaupallistaminen, aikana opiskelijalle syntyy kuva niistä virstanpylväistä, joita palvelutoimintaan siirtymiseen liittyy. Teeman kuluessa pohditaan, kuinka monta prosessia eri teollisuuden alat odottavat tulevaisuudessa ansaitsevansa palveluista ja mitkä teollisuuden alat kasvavat palvelualalla muita nopeammin. Oppiminen keskittyy parhaiden käytänteiden (best practices) kartoittamiseen ja hyödyntämiseen (benchmarking). Näin pyritään minimoimaan riski liiketoimintamallin liiallisesta hajauttamisesta, jolloin asiakkaan kokema arvo suhteessa hänen panostukseensa pienenee.

**00690 Palvelukonseptin kehittäminen, tuotteistaminen ja kaupallistaminen, 10 op****Opiskelija osaa:**

- osaa tuottaa palveluja yhteistyötuotantona (co-production) asiakkaan kanssa
- osaa linkittää asiakkaan palvelun kehittämiseen (co-creation)
- tunnistaa erilaiset asiakkaan ja palveluntarjoajan välille syntyvät vuorovaikutus- ja ansaintamallit
- oivaltaa, mikä on asiakkaan palvelusta saama lisäarvo ja miten tämä arvo voidaan parhaiten kuvata ja tuottaa asiakkaalle
- osaa kehittää prosessimaisia palveluja
- osaa konseptoida ja tuotteistaa palveluja asiakasarvon, monistettavuuden ja tuottavuuden näkökulmasta
- tuntee palvelun kaupallistamiseen liittyvät keskeiset osa-alueet ja osaa toteuttaa niitä.

**Opintojakson sisältö:**

- ansaintalogiikka ja sen haasteet palveluliiketoiminnassa
- markkinoinnin ja tuotekehityksen toimintojen yhdenmukaistaminen
- B-to-B asiakasmarkkinoiden vaihtoehtoiset segmentoinnin muodot ja asiakkuuksien valikointi
- asiakas resurssina (co-production ja co-creation)
- asiakaskeskeinen palvelun tuotantoprosessi prosessimuotoinen palvelu
- prosessimuotoinen palvelu
- modulaarisuuden merkitys palveluissa
- tuottavuuden kehittäminen palvelutaloudessa
- tuote- ja palvelukonseptit ja tuotteistaminen käytännössä (konseptointi, monistettava toimintamalli) ja tuotteistamista tukevat prosessit
- palvelutuotteen modulointi ja massaräätälöinti asiakastietojärjestelmiä hyödyntäen
- palvelun kaupallistaminen: markkinoiden kartoitus, kohderyhmävalinta, brändi, viestintäratkaisut, hinnoittelu, argumentointi, myyntineuvottelut, palveluihin ja immateriaalioikeuksiin liittyvät kansainväliset sopimukset

**Opintojakson kuvaus:**

- etäopetus
- Suoritustapaa tarkentuu erillisessä toteutussuunnitelmassa. Opiskelija esim. laatii oman työnantajansa tarpeista lähtien julkisen rahoituksen hakemuksen (esim. TEKES) palveluliiketoimintaan siirtymisen valmistelemiseksi tai sen kehittämiseksi
- Oppimistehtävät käsitellään luottamuksellisina, opiskelijoiden keskinäisessä oppimisessa käsittely yleisellä tasolla

**226 YRITYKSEN ULKOINEN TOIMINTAYMPÄRISTÖ, 0 op**

**Kuvaus:**

Yritysten liiketoimintaympäristö globalisoituu ja kansainvälinen kilpailu kiristyy. Liiketoiminnan kokonaisvaltainen suunnittelu on yhä tärkeämpää kansainvälisessä toimintaympäristössä. Kilpailukyvyn ylläpitäminen ja kilpailuedun varmistaminen edellyttävät jatkuvaa strategisen aseman varmistamista, oikeiden kumppanien valintaa ja palvelujen sekä toimintamallien kehittämistä.

Tuotantoverkoston organisoiminen tuotannollisesti ja taloudellisesti tehokkaiksi ketjuiksi on kasvanut monille yrityksille strategiseksi tehtäväksi viime vuosina. Kumppanuuteen perustuvien tuotantoverkoston luominen ja kehittäminen ei ole yksiviivaista. Esimerkiksi yhteistoimintaketjujen taloudelliset toimintaperiaatteet eivät välttämättä ole kaikkien osapuolten tiedossa. Verkoston jäsenillä on erilaisia käsityksiä muun muassa erilaisten riskien, vastuiden, voitonjakoperiaatteiden ja verkoston johtamisen toimintaperiaatteista. Tällaisia verkoston rakentamisen ja johtamisen kysymyksiä ei voida ratkaista traditionaalisilla insinööriopeilla, vaan ne vaativat moniulotteista tietämystä verkoston toimintaperiaatteista, taloudellisista periaatteista, eri osapuolten motivaatioista sekä johtamisen kysymyksistä.

**00691 Verkostomainen liiketoiminta, 10 op****Opiskelija osaa:**

- ymmärtää verkostomaisen liiketoiminnan peruseriaatteet sekä kilpailun ja yhteistyön merkityksen käytännön liiketoiminnan kannalta
- osaa hyödyntää verkottumis- ja kumppanuusajattelua osana palveluliiketoimintaan siirtymistä
- osaa toimia optimaalisesti hierarkian purkautuessa verkostoiksi
- osaa suunnitella annetun toimialan yritykselle verkostomallin (ns. compliance programme)
- osaa toimia verkoston aktiivisena jäsenenä ja johtaa verkostoja

**Opintojakson sisältö:**

- verkostoajattelu ja verkostoyhteistyö
- yritysten keskeiset haasteet verkottuvassa liiketoimintaympäristössä
- liiketoimintaverkkojen perustyyppit ja liiketoimintaverkkojen hallinta
- vertikaaliset ja horisontaaliset verkostot ja yritysketjut
- toimijat, roolit ja asema verkostossa sekä verkoston johtaminen
- luottamuksen rakentaminen ja sitoutuminen verkostossa
- ulkoistaminen ja sen pullonkaulat
- strategisten liiketoimintaverkkojen rakentaminen
- kumppanuuden kehittämisstrategia
- alueelliset klusterit
- end-to-end management
- kilpailunrajoituslain oikeuskäytäntö (erityisesti 5 § ja 6 §) ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 81 artiklan soveltaminen, määräävän markkina-aseman väärinkäyttö, kielletty hintayhteistyö ja kartellit
- oppilaitosten tarjoamien T&K -palvelujen hyödyntämismahdollisuudet liike-elämän tarpeisiin

**Opintojakson kuvaus:**

- etäopetus
- opiskelija laatii autenttisen verkostokuvauksen/-mallin oman yrityksensä toimintaympäristöstä ja toimijoista; rajauksesta sovitaan erikseen opintojakson vastuupettajan kanssa (esim. alueellinen, kansallinen, kansainvälinen) riippuen verkoston laajuudesta ja toimijoiden määrästä
- opiskelija analysoi syvällisesti valitsemansa 1-3 toimijan välisen suhteen toiminnan edellytykset (esim. luottamusnäkökulma) ja laatii kehittämissuunnitelman suhteen syventämiseksi
- Oppimistehtävät käsitellään luottamuksellisina, opiskelijoiden keskinäisessä oppimisessa käsittely yleisellä tasolla.

**00694 Kansainvälisen liiketoiminnan käynnistäminen ja kehittäminen, 10 op****Opiskelija osaa:**

- kehittää valmiuksiaan toimia globaalissa liiketoimintaympäristössä
- tuntee palveluliiketoiminnan kansainvälisen kasvun menestystekijät ja kasvustrategiat sekä osaa hyödyntää kansainvälisen kasvun rahoitusmahdollisuuksia
- tuntee kansainvälistymisstrategiat ja kansainvälistymisprosessit ja saa valmiudet kansainvälistymisprosessien toteuttamiseen

- osaa hyödyntää kansainvälisen teknologian ja osaamisen siirron tarjoamia mahdollisuuksia
- osaa myötävaikuttaa kansainvälisillä markkinoilla toimivan asiakkaan prosessien tehostumiseen

#### **Opintojakson sisältö:**

- globaali liiketoimintaympäristö ja sen analysointi (PESTEL)
- kasvustrategiat, palvelun kansainvälistymisen edellytykset ja erityispiirteet sekä palvelun toimitusketjun hallinta
- kansainvälistymisstrategiat ja –prosessit ja palvelujen kansainvälistymisen toimintamallit
- innovaatiokulttuurin luominen ja ylläpitäminen kansainvälisessä palveluyrityksessä, innovatiivisen - - palvelukonseptin ja soveltuvan liiketoimintamallin kehittäminen
- palvelujen johtaminen kansainvälisessä liiketoimintaympäristössä sekä kansainvälisen palvelukulttuurin luominen ja sen ylläpitäminen
- työskentely monikulttuurisissa liiketoimintaympäristöissä ja tiimeissä (neuvottelu-, verkottumis-, viestintä- ja johtamisnäkökulma)
- kansainvälinen hankinta ja logistiikka sekä tiedonkulku
- palveluihin ja immateriaalioikeuksiin liittyvät kansainväliset sopimukset
- kansainvälistymisen tuki ja rahoitusmahdollisuudet kansainvälistyvälle yritykselle

#### **Opintojakson kuvaus:**

- etäopetus ja lähijakso
- Opiskelijat laativat tiimityönä kansainvälisillä markkinoilla menestyvän uuden palvelukonseptin ja luovat sen pohjalta soveltuvan liiketoimintamallin sekä laativat kokonaisvaltaisen kansainvälistymissuunnitelman. Palvelun tuottamiseen tulee osallistua yrityksiä useilta eri toimialoilta. Opiskelijat ideoivat tiimityönä kansainvälisille markkinoille suunnatun kasvuhakuisten yritysten keskinäisen verkottumisen kautta luotavan asiakaskeskeisen täsmäpalvelukonseptin, joka tukee yritysasiakkaille suunnatun palvelutarjooman kehittämistä ja markkinointia yhteneväisenä kokonaisuutena. Nämä visionääriset, kansainvälisille markkinoille suunnatut täsmäpalvelukonseptit vastaavat laajemman tarpeiltaan ja käyttäytymiseltään yhteneväisen asiakasosajoukon keskuudesta 6-18 kuukauden aikajänteellä kumpuavaan kysyntään.
- Liike-elämän asiantuntijapalveluyrittäjäväylän valinneelle räätälöidään erillinen yrittäjyyden 5-15 op:n opintojakso, jossa voidaan syventää pakollisten syventävien ammattiopintojen osaamista, esimerkiksi laatia yksityiskohtainen kansainvälistymissuunnitelma ja hankkia hankerahoitus palvelun kansainvälistämiseksi.

### **125 VAPAASTI VALITTAVAT OPINNOT, 0 op**

#### **Kuvaus:**

Vapaasti valittavilla opinnoilla opiskelija syventää ja monipuolistaa eri teemoihin ja kompetensseihin soveltuvaa osaamistaan. Näiden opintojaksojen avulla opiskelijat voivat edelleen muokata opintojensa sisältöjä vastaamaan omia henkilökohtaisia intressejään ja ammatillisia tavoitteitaan.

#### **Sisältö:**

Teeman alle sijoitetaan ne opintojaksot, jotka opiskelija valitsee Laurean kieliopinnoista, Laurean yhteisistä opinnoista tai toisen koulutusohjelman opetussuunnitelmasta. Teeman alle sijoitetaan myös ne toisessa korkeakoulussa (toinen ammattikorkeakoulu, yliopisto, virtuaali-amk, ulkomainen korkeakoulu) suoritettut opinnot, joille ei löydy korvaavuutta koulutusohjelman opetussuunnitelmasta, mutta jotka opiskelija haluaa liittää tutkintoonsa.

### **00819 Kasvuyrittäjä, 10 op**

#### **Opiskelija osaa:**

- määritellä konkreettisen liikeidean tai –toiminnan kehittämissuunnitelman
- analysoida yrityksen globaalin toimintakentän
- kaupallistaa liikeidean toteuttamiseksi vaadittavat tuotteet ja palvelut
- rakentaa skaalautumisen mahdollistavan liiketoimintamallin
- organisoida liiketoiminnan kehittämisen
- johtaa yritystä

Lisäksi opiskelijalla on vahva yrittäjämotivaatio sekä halu ottaa vastuuta liiketaloudellisesti perustellun yritystoiminnan johtamisesta ja kehittämisestä.

**Opintojakson sisältö:**

Opiskelija kehittää joko uutta liikeideaa tai olemassa olevaa liiketoimintaa pyrkimyksenä saada se taloudelliselle kasvu-uralle. Kehityksen kohde on todellinen liiketoiminta(mahdollisuus), ei teoreettinen harjoitus. Opintojakso on yhteinen kaikkien Laurean ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavien koulutusohjelmien kesken

**Opintojakson kuvaus:**

Opiskelijoiden on suotavaa mutta ei välttämätöntä rakentaa liiketoimintaa ryhmänä, ts. useat opiskelijat voivat työskennellä yhden kohteen parissa. Laurean opettajakunnan tarjoaman ohjauksen lisäksi opiskelijat voivat myös käyttää hyväkseen Laurean sijoituspalveluita sekä muita julkisia ja yksityisiä sijoitus- sekä neuvontapalveluita, kuten Tekesin ohjelmia tai uusyrityskeskusten neuvontaa.

Kasvuyrittäjyyteen tähtäävä 10 op:n opintojakso suunnitellaan osaksi opiskelijan opetussuunnitelman ammatillisia sisältötavoitteita henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaan. Opintojakson toteutuksesta kasvuyrittäjyyteen liittyvien tavoitteiden osalta vastaa yliopettaja Vesa Taatila, vesa.taatila@laurea.fi, joka ottaa vastaan ilmoittautumiset opintojaksolle. Tarvittava alan asiantuntijuuteen liittyvä sisältöohjaus tapahtuu ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon koulutusohjelmassa. Opintojakso toteutuu läpi lukuvuoden.

**229 OPINNÄYTETYÖ, 0 op****Kuvaus:**

työskentelyn eteneminen ja rakenne riippuu aina kehittämishankkeesta ja sen tavoitteesta, esimerkiksi: kehittämishankkeen kokonaisvaltaisen tutkimussuunnitelman ja projektiesitteen laatiminen

kirjallisuuslähteiden ja aiempien tutkimusten hyödyntäminen ja soveltaminen

teoreettisen viitekehyksen rakentaminen

empiirisen primääri- ja sekundaariaineiston kerääminen ja analysointi

tutkimus- ja kehittämistyön toteutus ja raportointi

kypsyysnäyte ja rakentava opponointi

**Opiskelija osaa:**

tehdä itsenäisesti oman alansa kehittämistyötä ja soveltavaa tutkimusta

analysoida kehittämistoiminnan teoreettiset lähtökohdat ja arvioida kehittämistehtävää selkeän dokumentoinnin kautta

tuottaa uutta, luotettavaa tietoa rajatun ongelman ratkaisemiseksi

arvioida käyttämiensä menetelmien vaikutuksen tuottamansa tiedon luotettavuuteen

ymmärtää tutkitun tiedon merkityksen liiketoiminnan päätöksenteon tukena ja soveltaa tutkittua tietoa omassa työssään kehittämällä uusia toimintatapoja, menetelmiä ja malleja

syventää kehittämishankkeensa tulosten kautta työyhteisönsä tietämystä ja osaamista ja jakaa havaintojaan työryhmänsä jäsenten kanssa (ns. jaettu asiantuntijuus)

arvioida muiden suorittamien kehittämishankkeiden tarkoituksenmukaisuutta, laatua ja sovellettavuutta

toimia asiantuntijana soveltavaa tutkimus- ja kehittämistyötä tekevässä työyhteisössä

**00701 Opinnäytetyö kehittämishankkeena, 30 op****Opiskelija osaa:**

-tehdä itsenäisesti oman alansa kehittämistyötä ja soveltavaa tutkimusta

-analysoida kehittämistoiminnan teoreettiset lähtökohdat ja arvioida kehittämistehtävää selkeän dokumentoinnin

kautta

- tuottaa uutta, luotettavaa tietoa rajatun ongelman ratkaisemiseksi
- arvioida käyttämiensä menetelmien vaikutuksen tuottamansa tiedon luotettavuuteen
- ymmärtää tutkitun tiedon merkityksen liiketoiminnan päätöksenteon tukena ja soveltaa tutkittua tietoa omassa työssään kehittämällä uusia toimintatapoja, menetelmiä ja malleja
- syventää kehittämishankkeensa tulosten kautta työyhteisönsä tietämystä ja osaamista ja jakaa havaintojaan työryhmänsä jäsenten kanssa (ns. jaettu asiantuntijuus)
- arvioida muiden suorittamien kehittämishankkeiden tarkoituksenmukaisuutta, laatua ja sovellettavuutta
- toimia asiantuntijana soveltavaa tutkimus- ja kehittämistyötä tekevässä työyhteisössä

### **Opintojakson sisältö:**

- työskentelyn eteneminen ja rakenne riippuu aina kehittämishankkeesta ja sen tavoitteesta, esimerkiksi: kehittämishankkeen kokonaisvaltaisen tutkimussuunnitelman ja projektiesitteen laatiminen
- kirjallisuuslähteiden ja aiempien tutkimusten hyödyntäminen ja soveltaminen
- teoreettisen viitekehyksen rakentaminen
- empiirisen primääri- ja sekundaariaineiston kerääminen ja analysointi
- tutkimus- ja kehittämistyön toteutus ja raportointi
- kypsyysnäyte ja rakentava opponointi

### **Opintojakson kuvaus:**

- lähijakso, etäopetus ja yksilöllinen ohjaus
- opinnäytetyön ohjaajana pääsääntöisesti toimii yliopettaja, joka hyväksyy tutkimussuunnitelman ja sitoutuu ohjaamaan työtä
- kehittämishankkeen toteuttaminen tapahtuu ensisijaisesti autenttisessa työyhteisössä toisiaan lähellä olevista aiheista kehittämistehtävää tekevät voivat muodostaa yhteisen kehittämisryhmän
- opinnäytetyön prosessi ja tulokset raportoidaan julkisessa opinnäytetyössä
- suullisen esityksen pitäminen, lehdistötiedotteen laatiminen ja opponointi